

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

2014. augusztus

- kivonat -

Készítette:

az

Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízvédelmi és Vízugyjó-gazdálkodási Főosztály

Vízkezelés-gazdálkodási Osztálya

és az

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

Budapest, Szeged
2014. augusztus 6.

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

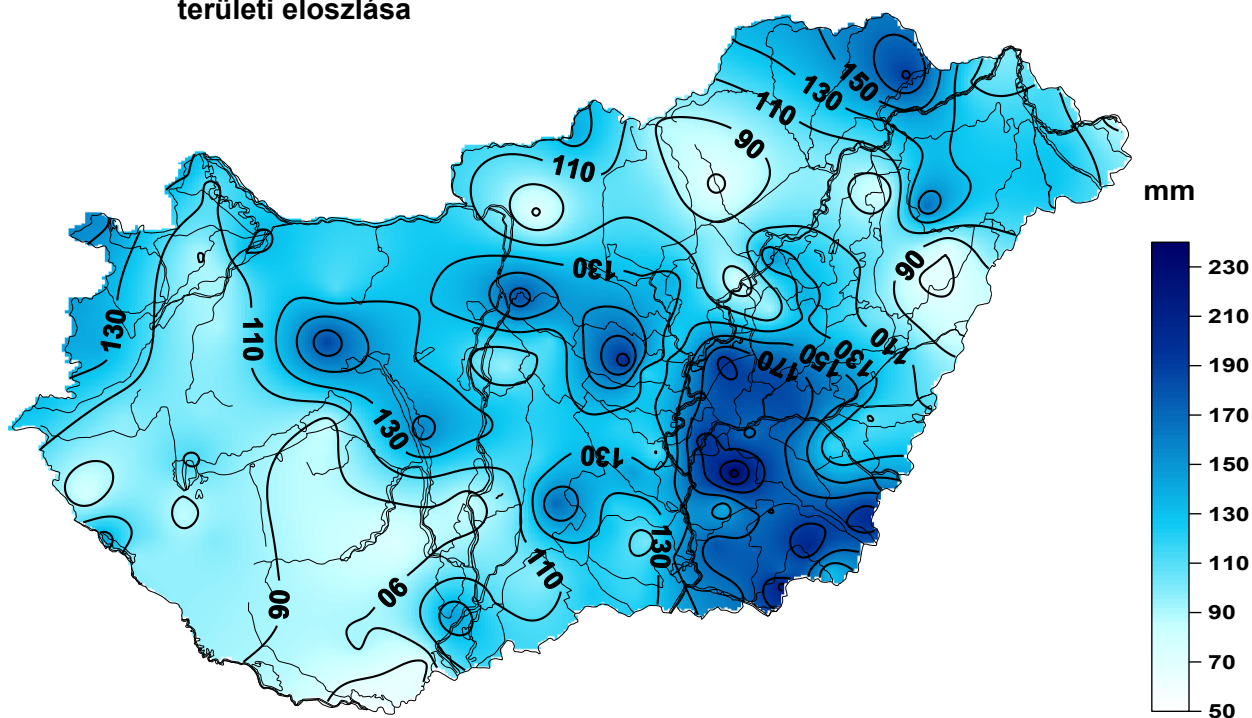
Csapadék

2014 júliusában a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 59 mm (Drávaszabolcs) és 239 mm (Pankota) [Csongrád m.] között alakult, az országos területi átlagérték 125 mm volt, ami 62 mm-rel (98%-kal) több a viszonyítási időszak (1971-2000) július havi átlagánál.

Júliusban a Drávaszabolcs és Iklódbördőce térségének kivételével az országban a júliusi átlagnál több csapadék hullott. A legtöbb (170-239 mm) csapadékot a Tiszántúl középső és déli részén, valamint Tés, Budapest, Cegléd és Sárospatak térségében jegyezték fel. Ugyanezen térségekben és állomásokon fordult elő a havi átlaghoz viszonyított legnagyobb havi (100-180 mm) csapadéktöbblet.

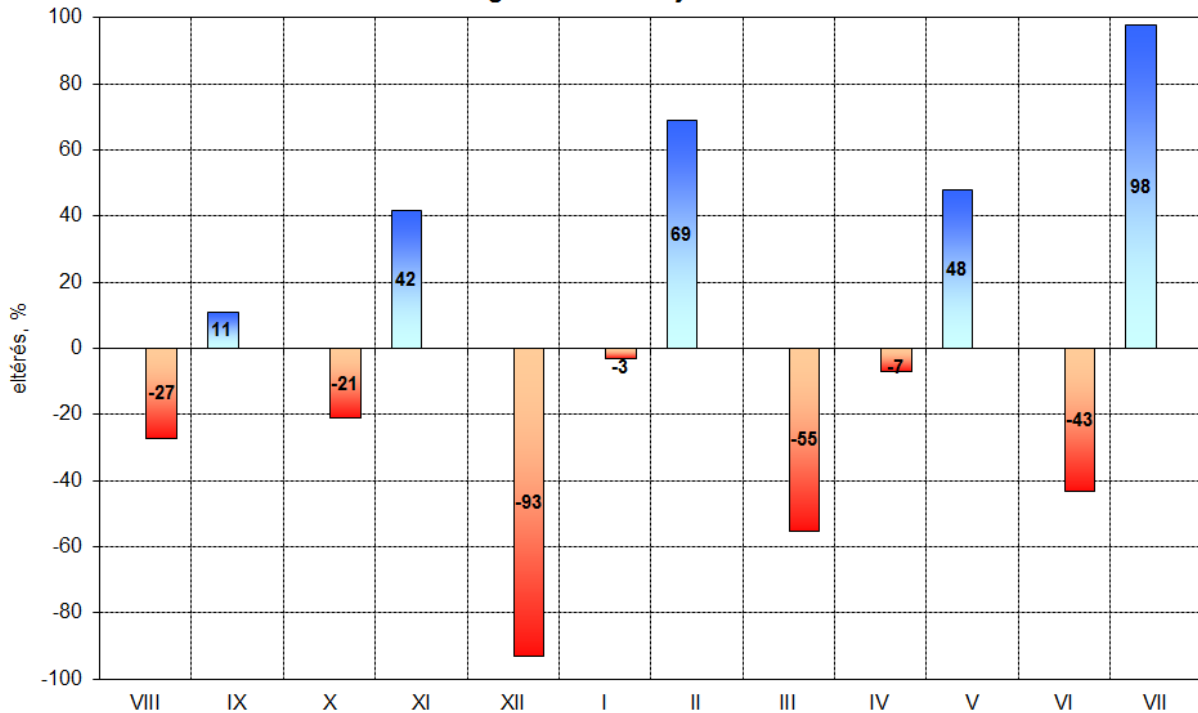
Országos áttekintésben a júliusi átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (18 mm) Iklódbördőce, a legnagyobb csapadéktöbblet (183 mm) (Pankota) [Csongrád m.] állomáson fordult elő.

A 2014. július havi csapadékösszeg területi eloszlása

Az alábbi szövegtáblában a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének átlagtól való relatív eltérését.

A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%) a 2013. augusztus - 2014. július időszakban

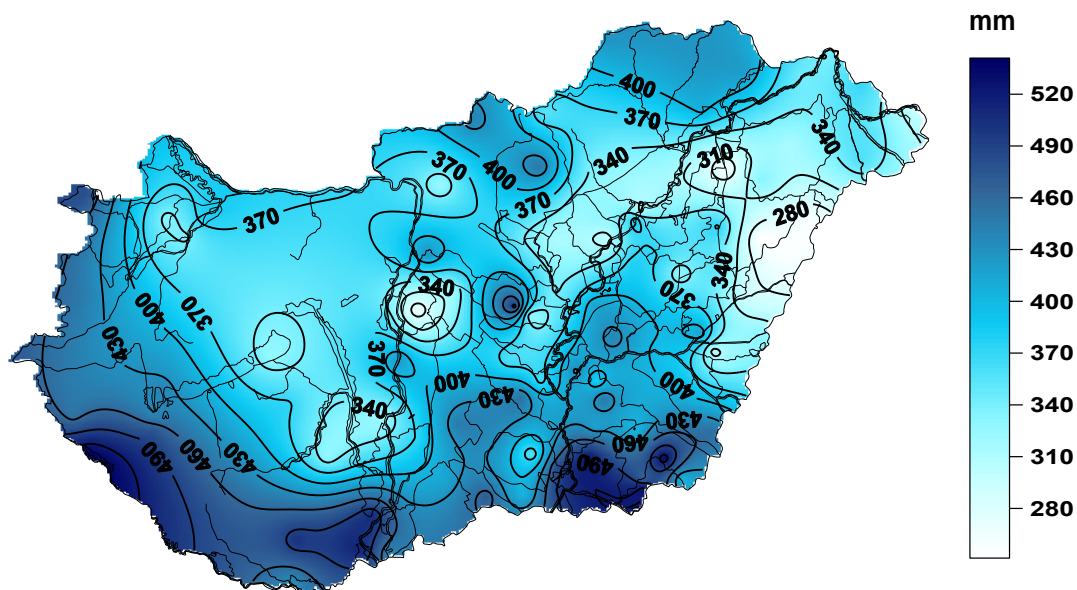

A 2014. január-július időszakban lehullott csapadék mennyisége 251 mm (Debrecen) és 540 mm (Letenye) között alakult, az országos területi átlagérték 391 mm volt, ami az időszakos átlagnál 61 mm-rel (mintegy 18%-kal) magasabb.

Országos áttekintésben az átlaghoz viszonyított legnagyobb héthavi csapadéktöbblet (150-204 mm) az Alsó-Tisza-vidéken jelentkezett. A január-július időszakban a legnagyobb csapadékhiány (60-118 mm) a Szatmári-síkságon, a Dél-Nyírség és az Érmellék területén fordult elő.

Az átlaghoz viszonyított legnagyobb héthavi csapadéktöbblet (204 mm) Szeged-külterület, a legnagyobb héthavi csapadékhiány (118 mm) Milota állomáson fordult elő.

A 2014. január-július havi csapadékösszeg területi eloszlása

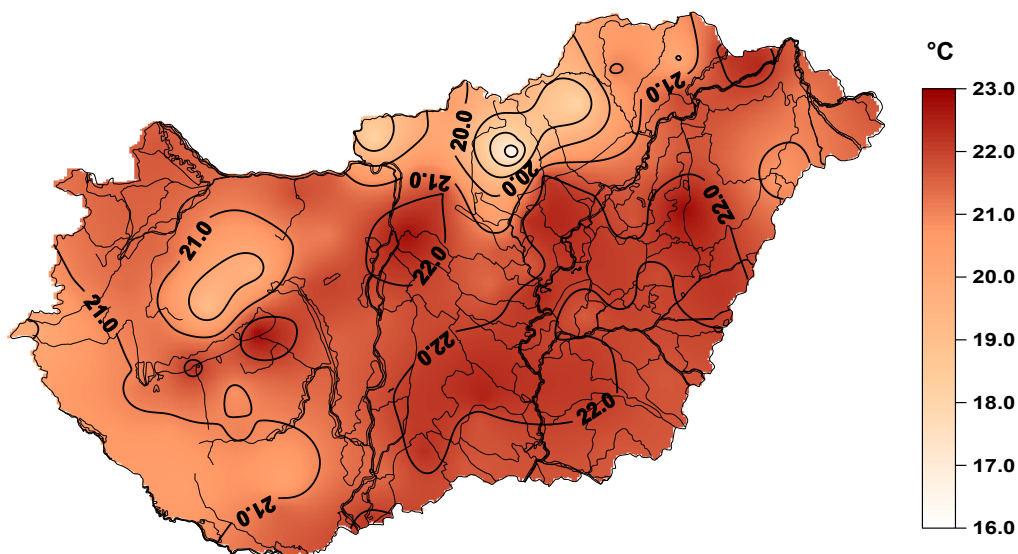
Léghőmérséklet

A július havi középhőmérséklet 16,3°C (Kékestető) és 22,9°C (Balmazújváros, Siófok) között alakult, az országos területi átlagérték 21,3°C volt, ami 1,0°C-kal magasabb az átlagnál.

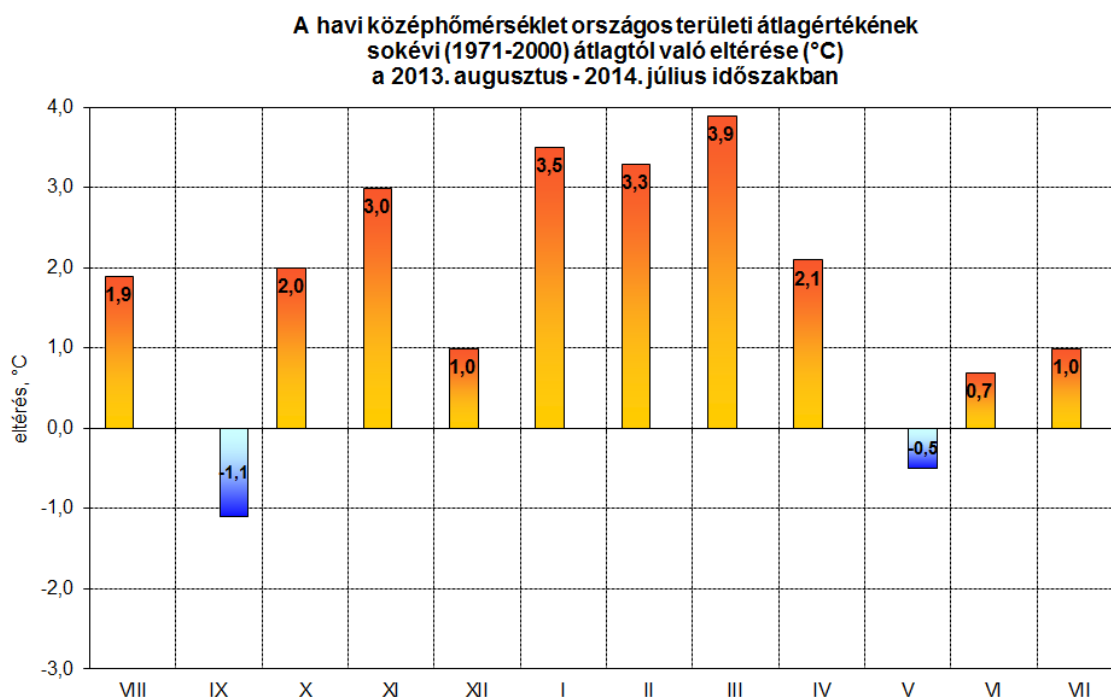
A havi középhőmérséklet az ország csaknem egész területén meghaladta a júliusi átlagot.

Országos áttekintésben az átlagos július havi középhőmérséklethez képest a legnagyobb negatív eltérés (0,9°C) Tés, a legnagyobb pozitív eltérés (2,3°C) Cigánd állomáson fordult elő.

A 2014. július havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének átlagától való eltérését.

Talajnedvesség

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma július végén az egy hónappal korábbi állapothoz képest területi átlagban magasabb volt. A 0-20 cm-es talajréteg nedvességtartalmát területi átlagban síkvidékeink mintegy háromnegyed részén a telített, egyes térségekben a túltelített állapot jellemezte. Ennél alacsonyabb – 80-100% közötti – telítettségi értékek az Alföld északi-északkeleti részén fordultak elő.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma az egy hónappal korábbi állapothoz képest július végén számottevően magasabb volt. Az Alföld középső és déli részén a talajréteg nedvességtartalmát a telített állapot, egyéb síkvidéki területeken a 60-100% közötti telítettségi értékek jellemezték.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvességtartalma az egy hónappal korábbi állapothoz képest lényegesen nem változott. A jellemző telítettségi értékek a hónap végén – nagyfokú területi homogenitást jelezve – 40-70% között alakultak.

Talajvíz

Júliusban a Tiszántúl déli része kivételével a síkvidéki területek mindegyikén talajvízszint-csökkenés mutatkozott. A csökkenés mértéke a 0-25 cm értéktartományba volt sorolható. Egy-egy körzetben, illetve a Dráva-menti síkság jelentős részén nagyobb, esetenként 30-40 cm közötti értékek is előfordultak. A Körös-Maros köze északnyugati és délkeleti térszínein, valamint a Kis-Sárrét területén kisebb (~10 cm) emelkedés alakult ki.

Az 1971-2000. közötti időszak július havi középértékénél alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör a Kisalföld, a Mezőföld és a Duna-Tisza köze területének csaknem egészén, az Északi-középhegység előterében valamint a Tiszántúl területének nagyobb részén. A legjelentősebb (200-300 cm, helyenként azt meghaladó) eltérések továbbra is a Duna-Tisza köze északi és délnyugati részén, továbbá a Mátra és a Bükk előterében mutatkoztak.

A viszonyítási időszaknál kissé magasabb helyzetű talajvíztükörrel jellemezhető területek közé sorolható volt az Alsó-Szigetköz, a Mezőföld északi peremvidéke, a Dráva-menti síkság területének csaknem egésze, az Alsó-Tisza völgy és a Körös-Maros köze déli, délnyugati része.

A síkvidékek területi átlagában a talajvíztükör 2014. július hónapban az 1971-2000. közötti időszak július havi átlagértékénél ~60 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2014 júliusában országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 102,64 millió m³ volt, ami 28,04 millió m³-rel (38%-kal) haladta meg az előző havi értéket. A július havi vízforgalom részben a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán belvívelöntés nem fordult elő.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2014 júliusában országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 2,24 millió m³-rel (4%-kal) növekedett.

2. ELŐREJELZÉS

Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2014. július 12-én kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint az augusztus az átlagosnál melegebb és szárazabb, a szeptember átlagosnál melegebb és kissé szárazabb, az október az átlagosnál kissé melegebb és átlagosan csapadékos lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
augusztus	19,8 – 21,6 (20,0)	35 – 65 (61)
szeptember	15,2 – 17,4 (15,6)	30 – 65 (51)
október	9,7 – 12,1 (10,2)	25 – 65 (46)

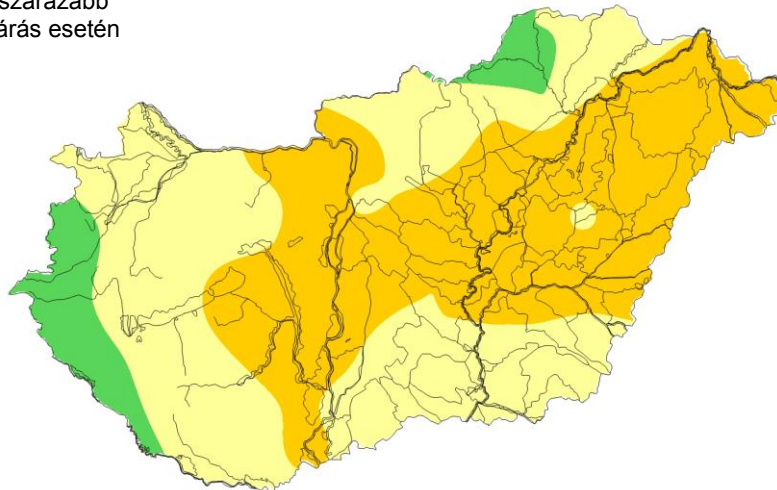
Az OMSZ 2014. augusztus 6-án kiadott középtávú előrejelzése szerint a következő 10 napos időszakban folytatódik a térben és időben változékony időjárás. Az időszak első harmadában a hőmérséklet az évszakos átlag közelében várható, majd a hét végén átmenetileg visszatér a kánikula. A jövő hét elejétől fokozatos lehűlésre lehet számítani, a hét közepén az átlagosnál hűvösebb idő valószínű. Az időszak folyamán szeszélyes területi eloszlásban

szinte minden nap várható csapadék. A legkevesebb csapadék a hétvégén, a legtöbb (területi átlagban sokfelé a 10 mm/nap értéket elérő, illetve meghaladó mennyiségben) a jövő hét első felében valószínű.

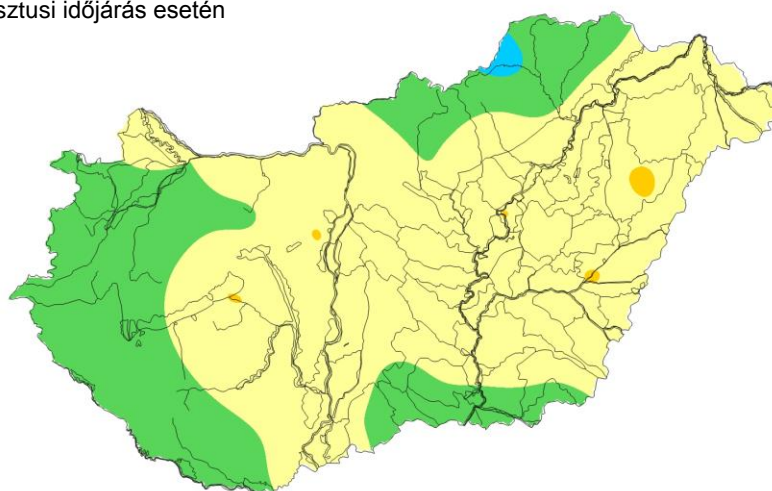
A Gördülő Vízháztartási Mutató (GVM) 2014. augusztusra előrejelzett értékei

Az alábbi ábrákon három időjárási forgatókönyv szerint végzett számítások alapján szemléltetjük a vízháztartási helyzet várható júliusi alakulását.

Az átlagosnál szárazabb
augusztusi időjárás esetén

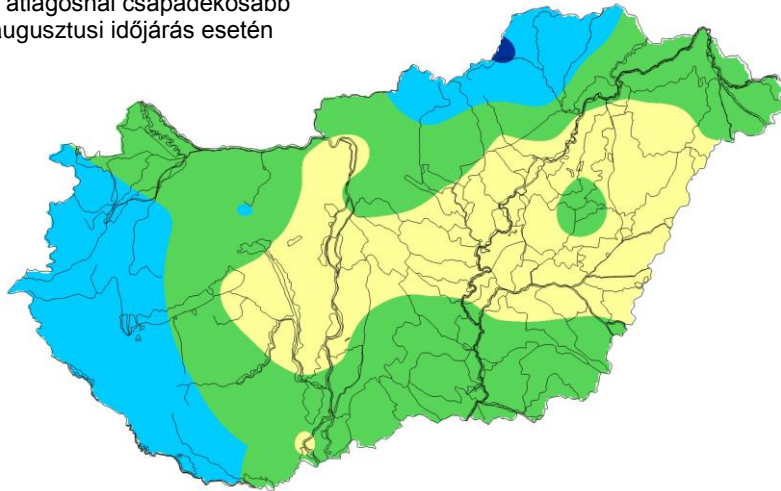
Átlagosan csapadékos
augusztusi időjárás esetén

GVM

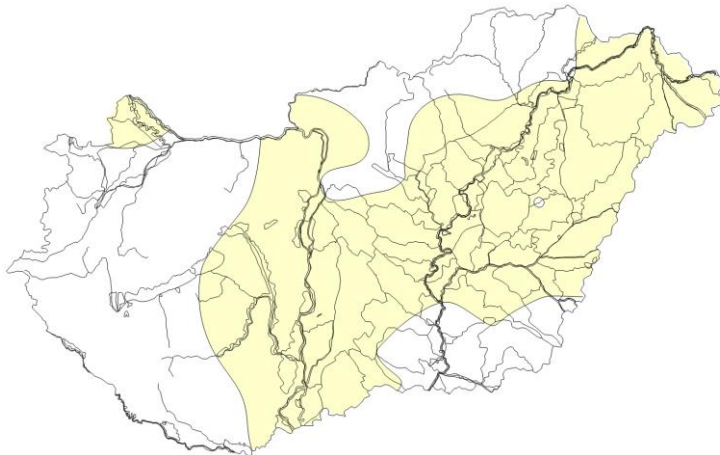

Az átlagosnál csapadékosabb
augusztusi időjárás esetén

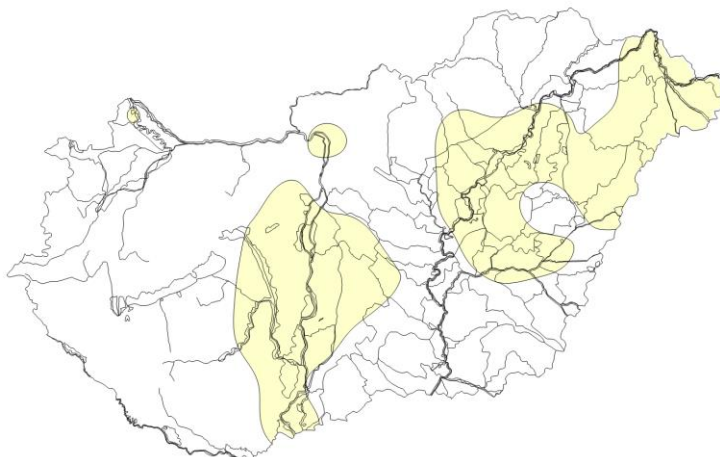

Az alábbi ábrákon három időjárási forgatókönyv szerint végzett számítások alapján szemléltetjük az aszályhelyzet 2014. évi várható alakulását

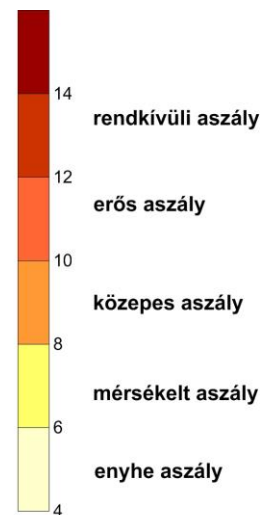
Az átlagosnál szárazabb további időjárás esetén

Átlagosan csapadékos további időjárás esetén

PAI (°C/100mm)

Az átlagosnál csapadékosabb további időjárás
esetén

